

Sz

Szabad ég alatti előadás. Színészetünk multjában sok érdekes adatot találunk szabad ég alatti előadásokról. 1792 augusztus havában Pozsonyban a növendék-papság a Várban pásztorjátékot adott elő, szabad ég alatt. (Lásd: „Magyar Hirmondó”, 1792. II. kötet, 317. oldal.) A mohai savanyuvíznél 1819 aug. 15-én Bajzáth György András (L. o.) fejezmegyei aljegyző birtokán a székesfehérvári színészek előadták Kónyi János „Gróf Waltron”-ját. 1837. május 7-én Egerben a Püspök-kertben a „Honművész” jelentése szerint előadták „Alessandro Massaroni”-t: „igen számos nézők jelenlétében”. — 1840. május havában Fekete Gábor társulata Varasdon (Horvátország) előadta „Sobri”-t, szintén szabad ég alatt. (Lásd: Szuper Károly naplója. Budapest, 1889. — 10. old.) 1856-57-ben Temesvárott a Józsefvárosban, Pozsonyban a Ligetben, Keszthelyen gr. Festetics-parkjában volt ilyenmű színelőadás. — Nagyváradon a Rhédey-kertben, Jászai Mari felléptével, 1897. augusztus 5-én Balla Kálmán rendezésében színre került Sophokles „Elektrá”-ja a Vidéki Hirlapírók Nyugdíjintézete javára. (Orestes-Mihályfi Károly, Elektra-Jászai Mari, Aegistos-Balla Kálmán, Klytaemnestra-Lubrinicz Julia stb.) 1904. augusztus 7-én a győri vagongyári „Egyetértés-dalkör” nagy sikerrel játszotta el szabad ég alatt Herczeg Ferenc „Ocskay brigadéros”-át. 1912-ben Nagybányán Neményi László társulata a „Gésák” című operettet adta elő szabad színpadon. — A budapesti állatkertben is volt hasonló előadás, 1924. július 5-én, „Oidipus király”-t, 20-án a margitszigeti Mac-pályán „Antigone”-t adták elő. 1926. augusztus 19-én a FTC. Üllői-uti

pályáján bemutatták a „Szent István” című játékot. 1928. július 30-án a La-fontaine Társaság előadta a Margitsziget szabad ég alatti színpadján Goethe: „Iphigenia Taurisban” című drámáját. — 1929. június 29-én gr. Karátsonyi Jenő palotája parkjában gr. Bethlen Margit mesejátékát adták elő, gr. Zichy Géza Lipót rendezésében. Szegeden Voinovich Géza: „Magyar Passio”-ját szabad ég alatt bem. 1931 jun. 13-án.

(Erődi Jenő.)

Szabadjegy alatt olyan jegyet kell érteni, amelyért a néző nem fizet. De a legritkább szabadjegy az olyan, amely ennek a definíciónak pontosan megfelel. A színházak bizonyos percentet szoktak szedni a szabadjegyek után. A legtöbb színháznál szabadjegyet csak az erre a célra szolgáló blankettán lehet kérni. A portás árulja egy pár fillérért, a befolyó jövedelem az illető színház tagjainak nyugdíjgyesületét illeti.

Allandó szabadjegyük van a szerkesztőségeknek, a rendőrségnek, a tűzoltóságnak és a színházi orvosoknak. (A „szabadjegy”-szóra 1823-ban azt mondták: szabadjel = freibillet, t. i. a bémenetelre.) 1838-ban a Magyar Tudós Társaság szerint: szabad bejegy volt a neve és csak 1854-ben Ballagi Mór elkeresztelése szerint lett „szabadjegy”. — (Szily Kálmán: A magyar nyelvújítás szótára. — Budapest, 1908. — 566. oldal.)

Szabadkai színészet. A magyar színészet megszületése előtt Szabadkára is idegennyelvű színészek jártak, így tudjuk, hogy az 1780-as években németek játszottak itt. Mikor Kelemen László társulata feloszlott és a tagok szerte széledtek, a társulat egy kis töredéke